

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 210834
Konu : Soru önergesi

14 .01.2015

Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 28.11.2014 tarihli ve (7/56301) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM'de nefret söyleminin ve ayrımcı ifadelerin kullanılmasının engellenmesi kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Sadık YAKUT
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ekler:

1. Soru cevabı (1 sayfa)
2. 24. Yasama Dönemi 4. Yasama Yılındaki Disiplin Cezası Uygulamalarına İlişkin Tablo (1 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 2.- Anayasa'nın 83'üncü maddesi gereğince; yasama dokunulmazlığı kapsamında "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar." Bununla birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 67'nci maddesinde; Genel Kurulda kaba ve yaralayıcı sözler söyleyen kimseyi Başkan'ın derhal uyaracağı, buna rağmen temiz bir dil kullanmamakta ısrar etmesi durumunda kürsüden ayrılmaya davet edeceği, Başkan'ın gerekli görmesi halinde o kimseyi, o birleşimde toplantıdan çıkarabileceği; ayrıca TBMM Başkanlığına gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözlerin olması halinde, söz konusu yazı ve önergeyi sahibine iade edeceği belirtilmiştir.

İçtüzük'ün 156 ilâ 163'üncü maddeleri arasında ise disiplin cezalarına ilişkin hükümler bulunmaktadır. Bu hükümler arasında özellikle; 157'nci maddenin birinci fıkrasının üçüncü bendinde "*şahsiyatla uğraşmak*" için uyarma, 160'ıncı maddenin birinci fıkrasının üçüncü bendinde "*kaba ve yaralayıcı sözler sarf etmek ve hareketler yapmak*" için kınama cezası ile 161'inci maddenin birinci fıkrasının üçüncü bendinde "*hakarette bulunmak, sövmek veya tehdit etmek*" için Meclisten geçici çıkarma cezası öngörülmüştür.

TBMM Siyasi Etik Uzlaşma Komisyonu, siyasette açık, dürüst ve hesap verebilir bir anlayışın yerleştirilmesi ve siyasi etik konusunun ayrıntılı olarak incelenip etik ilkelerin belirlenmesi amacıyla 24. Dönem 2. Yasama Yılı'nda kurulmuştur. Komisyon, 19.12.2012 tarihli toplantısında komisyon çalışmalarına ilişkin raporuna ve kanun teklifi taslağına son şeklini vermiş, komisyon raporu ile ekinde yer alan kanun teklifi taslağını 26.12.2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuş ve böylelikle çalışmalarını sonlandırmıştır. Komisyonca TBMM Başkanlığına sunulan Teklif Taslağı'nda "dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep, yaş, bedensel, zihinsel ve ruhsal engeller ve benzeri sebeplerle ayırım" yapılamayacağına ilişkin davranış ilkesine yer verilmiştir.

Cevap 3.- 24. Yasama Dönemi 4. Yasama Yılı'nda TBMM Genel Kurulunda gerçekleştirilen disiplin cezası işlemlerine ilişkin tablo (Ek-2)'de sunulmaktadır.

Cevap 4.- TBMM çalışanları ile milletvekillerinin yasama faaliyetlerine yardımcı olmak üzere çalıştırılan sözleşmeli personel (danışman, ikinci danışman ve yardımcı personel), disiplin işlemleri açısından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile TBMM Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine tabidir. Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisinde etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin görevlerini adalet, dürüstlük, saydamlık, nezaket ve saygı gibi etik davranış ilkeleri doğrultusunda yerine getirmelerini sağlamak, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde, Başkanlık Makamının 21.06.2005 tarihli ve 5888 sayılı Onayı ile "Etik Komisyonu" kurulmuştur.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

EK-2

24. YASAMA DÖNEMİ 4. YASAMA YILINDAKİ DİSİPLİN CEZASI UYGULAMALARI						
Sıra No	Disiplin Cezası Alan Milletvekilinin		Milletvekilinin Aldığı Disiplin Cezasının		Disiplin Cezasının Verildiği	
	Adı-Soyadı	Seçim Çevresi	Türü	Nedeni	Birleşim No	Tarih
1	Kamer GENÇ	Tunceli	Konuşmaktan men cezası	Görüşülmekte olan konudan ayrılmak	102	12.06.2014
2	Kamer GENÇ	Tunceli	Meclisten iki birleşim geçici çıkarma cezası	Oturumu yöneten Başkanvekiline hakaret etmek	78	17.04.2014
3	Oktay SARAL	İstanbul	Kınama cezası	Saldırıda bulunmak	51	23.01.2014
4	Özdal ÜÇER	Van	Kınama cezası	Kaba ve yaralayıcı sözler sarf etmek	33	16.12.2013